

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 553

van **KATRIEN SCHRYVERS**

datum: 4 juli 2018

aan **LIESBETH HOMANS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Crematie - Overledenen met pacemaker

Overeenkomstig artikel 28 van het besluit van de Vlaamse Regering (BVR) van 14 mei 2004 tot organisatie, inrichting en beheer van begraafplaatsen en crematoria moet, indien de overledene een implantaat draagt dat werkt op een batterij, die batterij verwijderd worden vooraleer er wordt overgegaan tot begraving of crematie. Doorgaans kan het verwijderen van zo'n batterij relatief eenvoudig gebeuren door de begrafenisondernemer die slechts een heel kleine incisie moet maken op de plek waar het toestel zich bevindt.

Nu is er een nieuw soort pacemaker, met name het Micra Transcatheter Pacing System, waarbij dat niet meer mogelijk is en er een meer ingrijpende chirurgische ingreep nodig is. Aangezien de pacemaker van aan de lies door middel van een sonde via de aorta wordt vastgehecht in de voorste kamer van het hart, is het, wanneer men de batterij wil verwijderen, noodzakelijk om de volledige borstkas open te maken om tot het hart te komen. Dat vraagt natuurlijk heel wat meer van een begrafenisondernemer.

Volgens de leverancier van de pacemakers van dat type bestaat er in geval van crematie geen gevaar op ontploffing of schadelijke stoffen, op storende geluiden, verwondingen voor werknemers of schade aan de oven, wat natuurlijk de doelstelling is van de normering die is opgenomen in het BVR met betrekking tot de verwijdering. Anderzijds kan bijvoorbeeld het bloed van de overledene besmet zijn, en het is om die reden dat de leverancier toch aanraadt om de pacemaker niet te verwijderen voor crematie of begraving.

Als de begrafenisondernemer de pacemaker echter laat zitten, gaat hij in tegen de huidige regelgeving. Hetzelfde geldt voor een gemeente die toestemming geeft om de overledene te begraven of te cremieren zonder verwijdering. Hier doet zich dus een probleem voor dat zou kunnen leiden tot ellendige discussies die tot gevolg hebben dat er geen uitvaart zou kunnen plaatsvinden, althans niet binnen een aannemelijke tijdsperiode. Dat is natuurlijk te vermijden, uit respect voor de overledene en de familie.

In antwoord op mijn vraag om uitleg nr. 1017 van 20 februari 2018 hierover zei de minister dat het Verenigd Netwerk van Openbare Crematoria (VNOC) de producent van deze pacemakers heeft gecontacteerd en gevraagd om een proefbatterij te laten testen, ook op het verbranden in crematieovens en het mogelijke ontploffingsgevaar.

De minister zou ook in overleg gaan met haar collega bevoegd voor Milieu over het al dan niet wegnemen van de pacemaker bij een begraafing.

1. Wat zijn de resultaten van het onderzoek dat de producent heeft uitgevoerd op vraag van het VNOC met betrekking tot het mee cremen van een dergelijke pacemaker? Welke conclusies trekt de minister daaruit? Welke maatregelen worden daaraan gekoppeld? Zijn er wijzigingen nodig aan het decreet?
2. Wat zijn de resultaten van het overleg met Vlaams minister van Milieu Joke Schauvliege over de mogelijkheid om de pacemaker te laten zitten bij het begraven van een persoon die zo'n pacemaker heeft? Welke conclusies trekt de minister daaruit? Welke maatregelen worden daaraan gekoppeld? Zijn er wijzigingen nodig aan het decreet?

LIESBETH HOMANS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD

op vraag nr. 553 van 4 juli 2018
van **KATRIEN SCHRYVERS**

1. Het VNOC (Verenigd Netwerk van Openbare Crematoria) heeft laten weten dat uit onderzoek van Medtronic, fabrikant van het Micra Transcatheter Pacing System, is gebleken dat er geen gevaar op ontploffing, verwondingen van de werknemers van de crematoria of schade aan de ovens bestaat bij de crematie van het nieuwe type pacemakers. Daarnaast heeft ovenfabrikant De Facultatieve verschillende testcrematies laten uitvoeren. Hierbij is vastgesteld dat het Micra Transcatheter Pacing System bij crematie geen impact heeft op de werknemers van de crematie, de crematieovens of het milieu. Andere ovenfabrikanten hebben die onderzoekresultaten vooralsnog niet officieel bevestigd. Het is derhalve nog te vroeg om een definitief standpunt in te nemen betreffende een eventuele decreetswijziging.
2. Het overleg met collega J. Schauvliege en de besprekingen tussen onze beide administraties zijn nog niet afgerond.